

**“AVALUACIÓ D’IMPLEMENTACIÓ I IMPACTE DE PROGRAMES DE
GARANTIA JUVENIL, EN EL MARC DE LA GARANTIA JUVENIL 2014-2020
QUE DESENVOLUPA EL SERVEI PÚBLIC D’OCUPACIÓ DE CATALUNYA”**

AVALUACIÓ DE L’IMPACTE DEL PROGRAMA TLN 2015

Informe final

Gener 2018

INDEX

INDEX	2
1. OBJECTE DE L'AVAUACIÓ	4
2. METODOLOGIA DE L'AVAUACIÓ	4
3. EL PROGRAMA TLN	6
3.1. La convocatòria a Catalunya	8
4. L'ANÀLISI DE L'AVAUACIÓ.....	10
4.1. La implementació del Programa	10
4.2. Els resultats del Programa	10
4.3. L'eficiència del Programa.....	18
4.4. L'impacte del Programa	19
4.5. L'anàlisi contrafactual	26
5. CONCLUSIONS DE L'AVAUACIÓ	33
5.1. Reflexions sobre el Programa	33
5.2. Reflexions sobre la implementació	36
5.3. Reflexions sobre els resultats aconseguits.....	37
5.4. Reflexions sobre l'eficiència del Programa	38
5.5. Reflexions sobre l'impacte del Programa	39
6. RECOMANACIONS	40
7. ANNEX.....	42
7.1. Qüestionari on line dirigit als joves participants.....	42

1. OBJECTE DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació que s'ha dut a terme es refereix al programa de mobilitat internacional TLN International Mobility, regulat per l'Ordre EMO/332/2015/2015 de 26 d'octubre per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a finançar el Programa TLN International Mobility i s'obre la convocatòria per a 2015.

Aquesta va ser la primera convocatòria del Programa, posteriorment s'han realitzat altres convocatòries anuals. La present avaluació només es refereix a la convocatòria del 2015 i per tant no ha tingut en compte les millores o evolucions posteriors del Programa. En tot cas, si hem tingut informació de canvis significatius en la seva formulació s'han esmentat en l'anàlisi.

Segons els acords establerts, el Pla d'Avaluació que s'ha realitzat ha abastat els següents aspectes:

- **Implementació**, és a dir establir el grau d'execució i la problemàtica sobrevinguda en comparació amb els objectius del Programa.
- **Eficàcia**, és adir, establir els resultats obtinguts a la finalització del Programa.
- **Eficiència**, es tracta de comparar els resultats obtinguts amb els recursos posats a disposició del Programa.
- **Impacte**, es tracte d'identificar els impactes dels resultats obtinguts en la millora de la inserció dels joves en el mercat de treball.
- **Anàlisi contrafactual**. Els resultats del Programa seran comparats amb una mostra de joves demandant d'ocupació inscrits en els serveis del SOC sense que hagin participat en cap dels seus programes per tal de poder observar el valor afegit del Programa en l'impacte en el mercat de treball.

L'equip de treball ha estat dirigit per Oriol Homs, sociòleg. Ha participat en diferents fases del projecte l'equip de NOTUS: Joan Antoni Serra, geògraf en l'elaboració de l'enquesta online, Maria Caprile, sociòloga en l'anàlisi contrafactual, conjuntament amb Laura Puigcerver, psicòloga i Elvira González, economista, i finalment ha col·laborat Pablo Sainz en l'anàlisi de la informació.

2. METODOLOGIA DE L'AVALUACIÓ

El procés d'avaluació ha utilitzat una sèrie de metodologies i tècniques que es descriuen a continuació:

- a) **Anàlisi documental**: S'ha analitzat la documentació del Programa i de la convocatòria així com la documentació generada pel mateix Programa

- b) **Anàlisi de la informació administrativa:** S'han consultat els expedients de tots els joves que han participat en el programa i els informes que han general les entitats col·laboradores en el Programa. També se'ns ha facilitat la informació sobre les dades registrades de la gestió del programa, tant pels que fa als participants com a la seva execució pressupostària.
- c) **Entrevistes personals:** S'ha realitzat una entrevista als responsables del Programa i s'ha organitzar un grup de discussió amb les entitats col·laboradores. A aquesta reunió varen assistir tres entitats.
- d) **Enquesta als participants:** Per tal de conèixer l'opinió i la situació actual dels joves participants en el programa es va dur a terme una enquesta via online a través del googleform, i es va enviar des del SOC un email a tots els participants amb un link sol·licitant que responguessin el qüestionari. S'han obtingut 50 respostes d'un total de 102 participants en el programa. Això significa un nivell de representació de la mostra amb un 95% de probabilitat d'un marge d'error de 9,94%. Al ser una població molt reduïda el marge d'error és elevat per la qual cosa es tindrà en compte aquest fet en la interpretació de les dades mostrals. S'adjunta el qüestionari utilitzat en annex.
- e) **Anàlisi contrafactual:** L'anàlisi contractual permet aprofundir millor en l'estudi els impactes dels programes, però és una metodologia encara incipient que requereix molta prudència en la interpretació de les dades. S'ha aplicat en diferents fases. Una primera, s'han analitzat les característiques dels participants en el Programa en relació al fet si fins a 6 mesos després d'haver acabat el Programa havien trobat feina o no. A la segona fase s'ha comparat els participants en el Programa TLN Mobilicat amb els joves demandats d'ocupació que estaven inscrit des del 1-1-16 fins a 30-6-17, període màxim de seguiment dels participants en el Programa. D'aquest col·lectiu s'ha observat els que havien obtingut un contracte des del 31-12-16 fins el 30-6-17. La comparació entre aquest dos col·lectius pot patir un cert desfasament temporal ja que alguns dels joves que varen participar en el Programa varen acabar abans de final d'any i per en el fet de trobar feina pot tenir alguna influència de l'activitat del mercat de treball en diferents mesos. S'han analitzar i comparat les freqüències de les distribucions de les diferents variables. La comparació permet identificar millor quin tipus de joves han participat en el Programa en relació amb el conjunt de demandants. Aquesta comparació és aproximativa ja que els tamanys són molt diferents entre els dos col·lectius, però aporta una primera idea a les característiques del Programa en relació al conjunt de demandants. El tercer pas ha estat fer una anàlisi utilitzant la tècnica de les regressions logístiques entre els participants i una mostra aleatòria de 500 joves del conjunt total de joves demandants, ajustada per les variables de sexe, edat i nivell d'estudis. Aquesta mostra és representativa del conjunt de demandants, amb un 95% de probabilitat i un marge d'error de 4,37. Marges molt comuns en l'àmbit que s'està analitzant. S'ha obtingut una mostra més reduïda del conjunt de tots els demandants per que la tècnica de regressions logístiques funciona millor amb mostres més similars. En tot cas, la comparació entre

aquestes dues mostres hauria de permetre aïllar la variable del fet de participar en el Programa per conèixer la seva influència en el fet d'obtenir una feina.

3. EL PROGRAMA TLN

El Programa TLN (Learning Network on Transnational Mobility Measures for Disadvantaged Youth and Young Adults) es situa en el marc de la Iniciativa d'Ocupació Juvenil coneguda com a Garantia Juvenil, finançat pel FSE des del 2015 i pels pressupostos de les administracions participants. El Programa TLN és una iniciativa conjunta inicial de 15 estats membres o regions europees que col·laboren per una convocatòria coordinada, sota el lideratge d'Alemanya, per tal de lluitar contra la desocupació entre els joves mitjançant la mobilitat transnacional.

La dimensió europea del Programa TLN ofereix un marc de col·laboració entre estats i regions europees per tal de coordinar un conjunt d'accions de mobilitat transnacional amb l'objectiu d'afavorir accions que millorin l'ocupabilitat dels joves i les seves competències professionals, promovent estades de treball formatiu en altres països. La col·laboració es materialitza en la Convocatòria Coordinada i en la Xarxa TLN, creada al febrer de 2013 i composta a l'actualitat per 12 estats i regions:

- ✓ Alemanya
- ✓ Txèquia
- ✓ Itàlia i la Província Autònoma de Trento
- ✓ Polònia
- ✓ Espanya i les Comunitats Autònòmiques de Andalusia, País Basc, Galícia i Catalunya
- ✓ Suècia
- ✓ Eslovènia

La Xarxa TLN actua com un espai de coordinació, d'intercanvi d'experiències i de suport per a l'organització de la mobilitat.

Durant l'any 2015 va organitzar dues Jornades:

- ✓ El "TLN Expert Conference", el 10 de febrer a Marsella, que va reunir als membres de la Xarxa i altres entitats interessades i va acabar amb una declaració conjunta en la que s'assenyalaven cinc punts claus per al bon funcionament del Programa:
 1. Planificar una avaluació rigorosa del programa per registrar els resultats de les mesures de mobilitat transnacional.
 2. Registrar acuradament i posar en valor els beneficis generals de la mobilitat transnacional per als diferents grups NEET.
 3. Garantir una estreta cooperació amb les agències públiques d'ocupació regionals i locals.

4. Invertir en les fases de la configuració dels projectes i en les de preparació dels projectes.
 5. Impulsar activament l'allotjament entre els operadors del projecte.
- ✓ El "TLN Transnational Partner Search Forum", el 10 de juny de 2015 a Varsòvia, per tal de millorar els mecanismes de recerca de socis en els diferents països.

A més la Xarxa ha generat una base de dades per ajudar a trobar socis en altres països i facilitar així la mobilitat. Proporciona suport als estats membres o regions facilitant l'elaboració de documents i orientació tècnica durant la fase de redacció del programa i durant la fase d'implementació.

La Convocatòria Coordinada proporciona un marc de treball per a les convocatòries nacionals i regionals. Estableix criteris obligatoris pels països que participen en la Convocatòria tenint en compte les circumstàncies dels estats membres. La Convocatòria precisa els següents aspectes i uns criteris comuns de qualitat:

- Objectius de les estades a l'estranger
- Els grups objectiu com a participants
- El cicle del programa
- Els nivells mínims de qualitat en les fases de les estades a l'estranger
- Les estructures d'implementació
- Els criteris comuns d'elegibilitat

A partir d'aquests criteris mínims, cada estat o regió fa la seva pròpia convocatòria del Programa.

La Convocatòria comuna està orientada prioritàriament a joves que no estudiïn ni treballin en situació de vulnerabilitat per les seves oportunitats d'accedir a l'educació a la formació professional o a l'ocupació. Per exemple la Convocatòria Comuna posa com a exemples dels col·lectius prioritaris:

- Joves cuidadors
- Joves que han abandonat prematurament els seus estudis
- Persones amb una qualificació baixa
- Persones econòmicament inactives
- Persones amb discapacitat
- Persones sense experiència laboral

Aquest enfocament eminentment social i ocupacional sobresurt en tot el plantejament del programa oferint una sèrie de recursos d'orientació, de tutoria, d'acompanyament, i de seguiment adaptats als col·lectius als quals es dirigeixen.

Es posa l'èmfasi en l'articulació de totes les fases del Programa i especialment en el seguiment posterior a l'estada per a facilitar la inserció dels joves en una ocupació o la reincorporació al sistema educatiu o la participació en un procés formatiu.

Per exemple, es recomana que els operadors dels projectes que envien participants han de preparar als empresaris del seus països d'origen per rebre els participants que han completat la seva experiència d'aprenentatge relacionada amb el treball a l'estranger. Proposa que s'usin els mètodes necessaris per ajudar als empresaris per atendre les necessitats específiques dels grups objectius.

Conseqüentment es proposa dotar de recursos econòmics les diferents fases del Programa:

- Cerca de socis i preparació del projecte
- Selecció de participants
- Preparació de participants
- Estada a l'estranger
- Seguiment

3.1. La convocatòria a Catalunya

A Catalunya, la convocatòria va ser regulada per una Ordre del Departament d'Empresa i Ocupació, per la qual es varen aprovar les bases de la concessió d'unes subvencions a entitats, en concurrència competitiva, per a finançar l'organització d'estades de practiques a l'estranger i al mateix temps es va obrir la convocatòria de 2015¹. El Programa va prendre el nom de Programa TLN Mobilicat. La convocatòria va aplicar al cas català les criteris establerts en la Convocatòria Coordinada de la Xarxa TLN.

La convocatòria obria un període de 15 dies naturals per que les entitats públiques o privades sense afany de lucre amb experiència en l'àmbit, poguessin presentar projectes per l'organització d'estades de pràctiques professionals en empreses públiques o privades d'altres països europeus.

Es va dotar la convocatòria de forma plurianual amb 1.000.000 d'euros. Les estades havien de finalitzar com a màxim el 30 de juliol de 2016 i s'havien de justificar les despeses com a màxim el 30 de setembre del mateix any.

La convocatòria va ser finançada fins a un 91,89% per fons de la Garantia Juvenil.

L'atorgament de les subvencions es varen comunicar per una Resolució de l'11 de desembre de 2015.

Segons la base primera, l'objectiu general de TLN Mobilicat era facilitar la inserció laboral estable per mitjà de la millora del perfil professional i de les competències personals clau. El Programa tenia com objectiu específic facilitar la inserció laboral de les persones participants mitjançant un itinerari personalitzat d'acompanyament i suport, amb aprenentatge pràctic i formatiu a l'estranger, a partir dels seus interessos, motivacions i

¹ ORDRE EMO/332/2015, de 26 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per al finançament del Programa TLN Mobilicat i s'obre la convocatòria per a l'any 2015.

preparació per tal de facilitar la seva inserció en el món laboral amb expectatives d'ocupació de qualitat.

Es tractava de treballar les potencialitats de les persones participants mitjançant actuacions de tutoria, d'orientació, d'informació sobre les expectatives del mercat laboral i de formació pràctica ajustades a les necessitats de cada persona.

El Programa TLN Mobilicat s'adreça a les persones joves que per circumstàncies diverses no han finalitzat els estudis post-obligatoris, o no han disposat encara de la seva primera oportunitat i experiència laboral, i necessiten acompanyament per a un procés d'orientació i una experiència pràctica d'aprenentatge personal i professional, per dirigir les seves trajectòries professionals i vitals amb èxit. En aquest perfil s'inclouen els joves amb estudis d'especialització de grau mitjà o superior abandonats prematurament o acabats però sense experiència laboral en l'àmbit de l'especialitat, o amb una experiència menor de tres mesos.

Segons les bases les persones que conformen el col·lectiu destinatari del Programa, tot i tenir les competències bàsiques adquirides, han de presentar mancances formatives i necessitats d'acompanyament i experiència laboral en l'àmbit de l'especialitat per tal de facilitar el seu procés de retorn al sistema educatiu o bé l'accés al món laboral.

El Programa TLN ofereix un conjunt de serveis d'orientació i capacitació lingüística als participants, com a elements previs i preparatoris per a l'adquisició d'experiència laboral pràctica en un país de la Unió Europea. Un cop superada la fase de preparació s'ofereix un període de pràctiques professionals no remunerades en una empresa o entitat d'un altra país de la Unió Europea. El període de pràctica pot tenir una durada d'entre 8 o 16 setmanes. Un sistema de tutories en el país d'origen i en el país d'acollida serà el referent de cada participant. Les estades a l'estranger s'organitzen en grups i el tutor és l'encarregat del seu seguiment.

L'organització sol·licitant, ha de tenir experiència en l'enviament de persones a l'estranger i ha de acordar un conveni amb una altra entitat del país d'acollida per a l'organització de tota la logística i les pràctiques de les persones desplaçades.

El Programa parteix de la base que la combinació d'eines metodològiques formatives i d'experiències pràctiques en el món laboral amb un acompanyament continuat dels tutors garanteix la màxima eficàcia de l'actuació, fent possible l'emergència d'actituds i capacitats dels participants que afavoriran la seva inserció en el món laboral o el retorn al sistema educatiu per finalitzar el que varen iniciar o bé per completar la seva formació amb accions formatives especialitzades.

En la base cinquena, es posa l'èmfasi en que l'entitat promotora del projecte, després de l'estada a l'estranger haurà de continuar la tutoria durant un període de dos mesos donant suport i acompanyament a la persona participant en l'execució de les mesures acordades entre el seu tutor i el participant, per tal d'aconseguir la seva inserció laboral o el retorn a un procés formatiu.

4. L'ANÀLISI DE L'AVUACIÓ

A continuació es presenta l'anàlisi de l'avaluació en varis apartats segons les dimensions de l'avaluació: la implementació, l'eficàcia, l'eficiència i l'impacte del Programa.

4.1. La implementació del Programa

L'anàlisi de la implementació del Programa s'ha dut a terme comparant la configuració de la regulació de les bases i la convocatòria, en relació a la Convocatòria Conjunta de la Xarxa Europea TLN i en relació als objectius explicitats en els seus documents.

Durant el llarg període d'elaboració de la convocatòria es va entrar en contacte amb el sector per tal de conèixer la seva disponibilitat i interès per participar en el Programa, i assegurar així la suficient capacitat organitzativa per a la seva implementació posterior.

A la convocatòria es varen presentar 10 sol·licituds, de les quals 7 foren atorgades i 3 quedaran en reserva per si hi hagués un increment de disponibilitat pressupostària, ja que totes varen superar els 20 punts de valoració exigits per la convocatòria.

Els 7 projectes que varen ser atorgats tots corresponien a entitats sense ànim de lucre, 5 associacions i dues fundacions, quatre de les quals tenen la seu principal a Barcelona ciutat, una a Badalona, una a Tàrraga i una altra a Vic.

En total es varen atorgar projectes per organitzar les estades de pràctiques professionals a 114 joves, amb una mitjana de 11,77 setmanes d'estada per a cada jove i un total de 1.356 setmanes d'estades pel conjunt dels joves. Les estades estaven planificades per a cinc països de destinació: 5 a Alemanya, 5 a Itàlia, 1 a França, 1 a Portugal i 1 als Països Baixos.

Quatre de les entitats varen declarar que subcontractaven la preparació lingüística a una empresa especialitzada en l'ensenyament d'idiomes.

Al ser la primera convocatòria hi va haver algunes deficiències en el suport documental i els formularis a utilitzar en la relació entre el jove i els diferents actors del Programa (entitat-soci a l'estranger i empresa).

4.2. Els resultats del Programa

Els resultats del Programa es mesuren en funció dels objectius perseguits i les accions planificades i realment realitzades en la seva execució que depenen directament dels recursos mobilitzats pel Programa. La relació entre ambdós paràmetres donen els resultats esperats i els realment realitzats. Els primers, els esperats, s'han presentat en

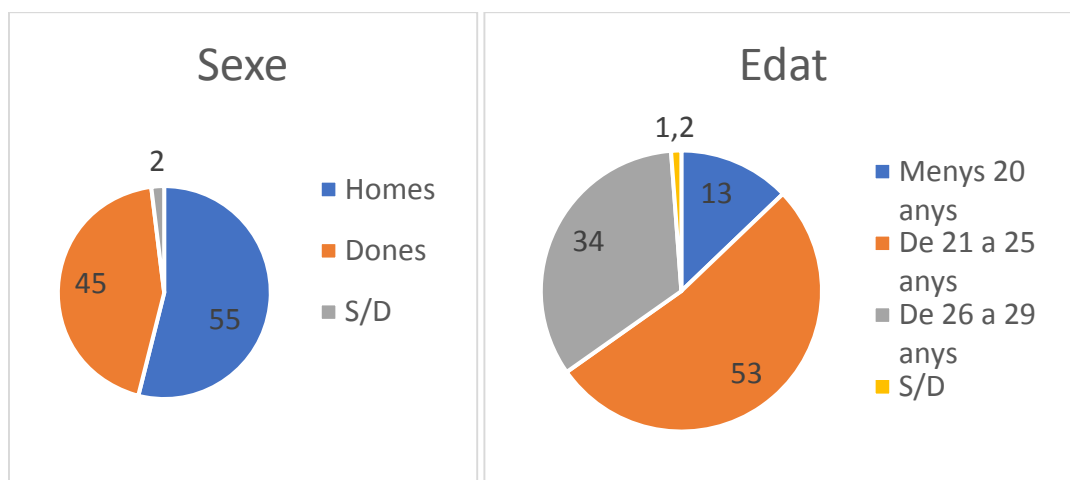
l'apartat anterior a l'analitzar l'atorgament de les subvencions del Programa. Ara s'analitzen els resultats realment realitzats.

Es poden distingir dos tipus de resultats del Programa. D'una banda, la realització d'un procés d'orientació i acompanyament per a la realització d'unes pràctiques en context laboral d'un país estranger; i d'altra banda, que aquesta acció combinada doni com a resultat la millora de les competències professionals dels participants. El primer tipus de resultat es documenta amb la descripció de les característiques dels joves que varen participar en el Programa, a partir dels registres administratius i la valoració que en fan els mateixos joves. El segon tipus de resultat s'analitza a partir de les opinions dels joves que hi participaren i que han respost l'enquesta realitzada.

Les entitats col·laboradores varen mobilitzar 102 joves que varen participar en les activitats del Programa, és a dir el 89,47% del resultat esperat. La diferència són joves que varen iniciar el Programa però que per diferents causes, entre elles el trobar feina, no el varen completar i no varen realitzar l'estada a l'estranger.

Analitzant les característiques demogràfiques d'aquest col·lectiu, destaquen que els homes són majoria entre els participants i en general tant homes com dones són majors de 20 anys. El gruix més important està entre 21 i 25 anys.

Gràfic 1 i 2: Característiques demogràfiques de sexe i edat dels participants

Font: Dades administratives del Programa

L'origen de la residència dels participants és molt variat. Han participat joves de 25 Comarques de Catalunya, la qual cosa posa de manifest la capacitat de les entitats col·laboradores de connectar amb els joves més enllà de les seves respectives seus. Evidentment, la implantació territorial de les entitats es tradueix amb una major captació de joves, essent el Barcelonès la comarca amb major participació, però la cobertura del

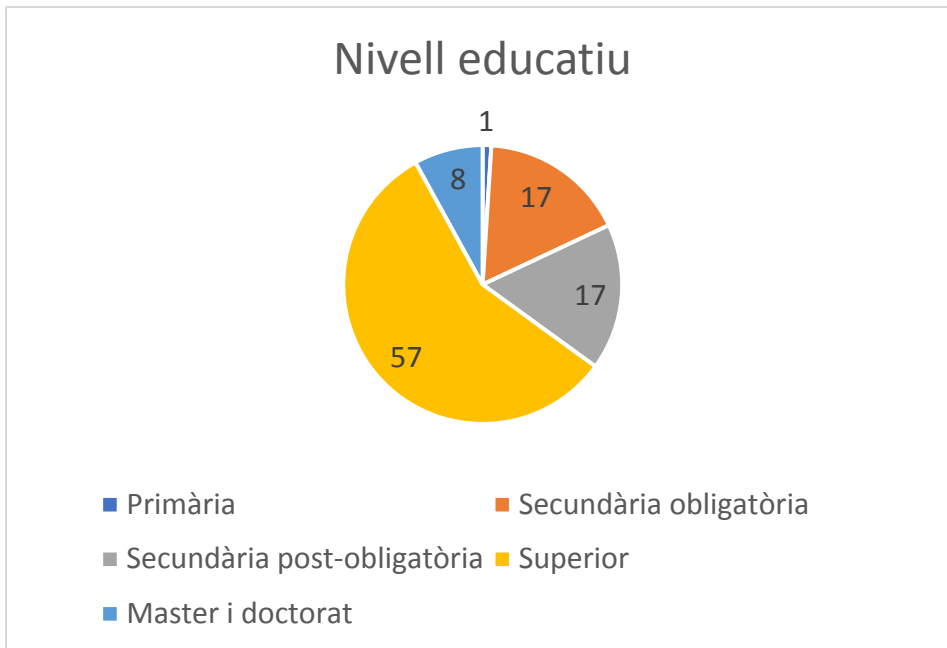
territori és amplia. També, cal destacar els joves provinents de l'Urgell, el Osona, Maresme i el Vallès Occidental. No hi va haver cap participant resident a 17 Comarques.

Taula 1: Lloc de residència dels participants

Comarca de residència	Total
Fora de Catalunya	2
Alt Penedès	3
Alta Ribagorça	1
Anoia	1
Bages	3
Baix Camp	1
Baix Empordà	1
Baix Llobregat	4
Baix Penedès	1
Barcelonès	36
Garraf	2
Gironès	2
Maresme	6
Montsià	1
Noguera	1
Osona	7
Pallars Sobirà	1
Pla de l'Estany	1
Pla d'Urgell	2
Segarra	2
Segrià	2
Selva	2
Tarragonès	1
Urgell	8
Vallès Occidental	6
Vallès Oriental	3
TOTAL	100

Font: Dades administratives del Programa

El nivell educatiu dels joves participants posa de manifest l'utilització del Programa ampliament majoritària per part dels joves amb estudis superiors, la qual cosa es pot posar en relació amb l'edat, ja que difícilment els joves amb estudis superiors, ja siguin de formació professional superior o universitaris o terciaris tenen menys de 20 anys. D'altra banda, el nivell d'estudis també posa de manifest que el col·lectiu que va participar en la primera convocatòria era més aviat de joves amb estudis finalitzats però sense experiència laboral, més que joves que haguessin abandonat prematurament el sistema educatiu abans de finalitzar els estudis obligatoris o obtenir una especialització professional posterior. És a dir, varen ser joves amb competències bàsiques i professionals desenvolupades que els hi mancava una connexió amb el mercat de treball.

Gràfic 3 : Nivell educatiu dels participants

Font : Dades administratives del Programa

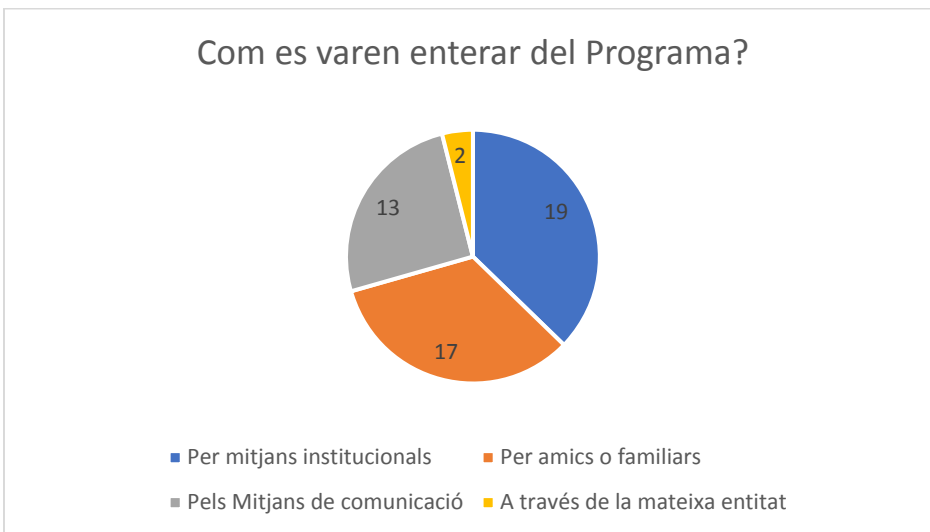
Una via per valorar els resultats obtinguts del Programa és analitzar els recursos que s'han utilitzat per aconseguir-los.

Es va preguntar als participants com es varen tenir coneixement del Programa. Tenint en compte els marges de representativitat de la mostra, sembla ser que han jugat un paper clau tres tipus d'actors, aproximadament a tres terços: els institucionals, les mateixes entitats ja sigui directament o a través de la difusió que n'hagin fet amb publicitat, i els particulars a través d'amics o familiars.

Entre els institucionals destaquen els Impulsors de la Garantia Juvenil, els serveis d'ocupació locals dels Ajuntaments o en menor mesura les Oficines de Treball.

Cal tenir en compte que era la primera vegada que es duia a terme el Programa i que per tant hi havia un escàs coneixement sobre la seva oferta i que el temps entre l'atorgament de la subvenció i l'inici de les activitats per part de les entitats va ser molt curt. En la seva gran majoria les estades a l'estranger es varen iniciar entre els mesos de març i juny. I es varen finalitzar entre els mesos de juny i agost de 2015.

Gràfic 4: Font de coneixement del Programa

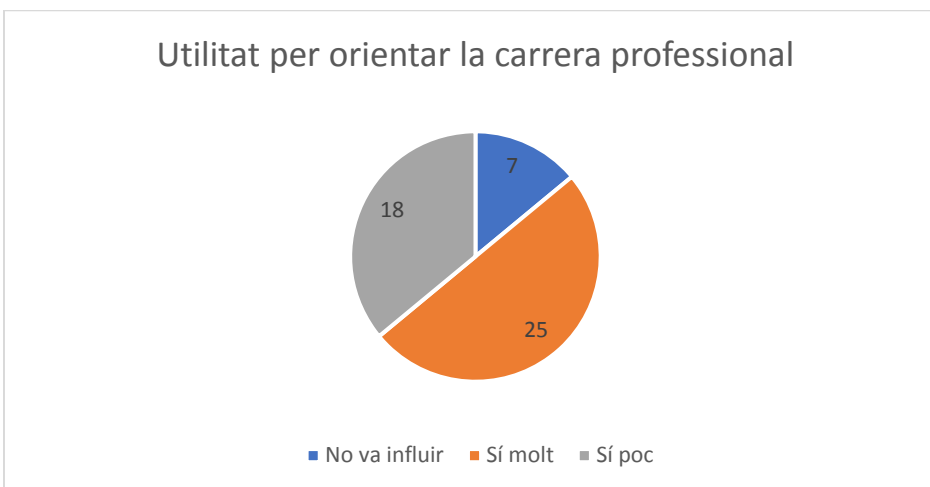

Font: Enquesta

En quina mesura la participació en el Programa ha millorat les competències professionals dels joves ho recull les opinions de l'enquesta realitzada. S'ha utilitzat com indicador la pregunta feta sobre la utilitat dels aprenentatges realitzats, ja sigui amb una finalitat d'orientació de la carrera professional o bé la utilitat en la feina actual.

Respecte a la utilitat de la participació en el Programa per orientar la seva carrera professional, la gran majoria del col·lectiu, un 86%, en té una opinió positiva, encara que amb diferent intensitat. Els que afirmen que els hi ha estat molt útil per orientar el seu futur professional representa el 50%, i els que afirmen que poc, representa el 36%. El 14% restant considera que no va influir en l'orientació de la seva vida professional.

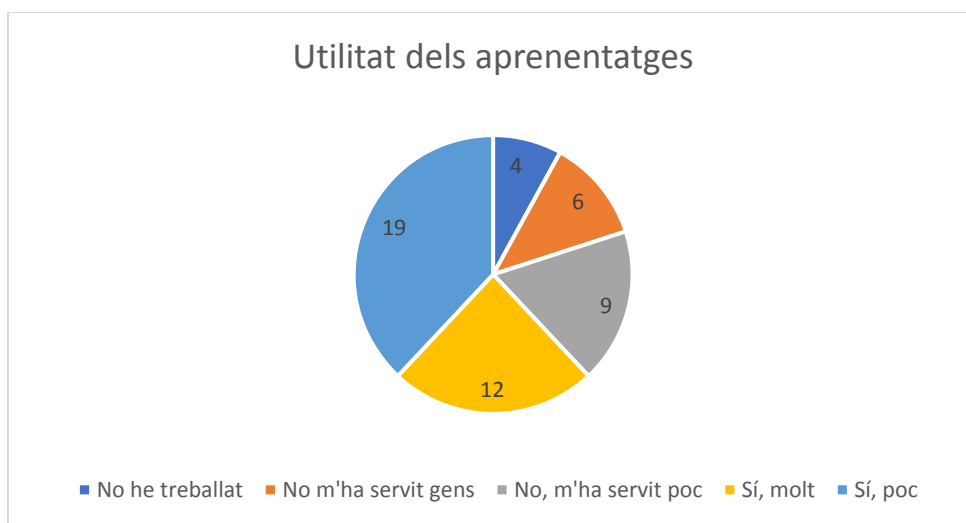
Gràfic 5: Grau d'utilitat per orientar la carrera professional

Font: Enquesta

El segon indicador es refereix a la utilitat dels aprenentatges apresos durant les pràctiques en el país estranger en relació a les competències requerides en els llocs de treballs posteriors a l'estada. En aquest cas, en relació amb els participants que posteriorment han aconseguit alguna feina, els percentatges també són positius en un 67,39%, en cara que un 41,3% afirmen que aquesta utilitat ha estat minça i pel 26,09% els hi ha servit de molt. En canvi per un terç (32,61%) no reconeixen que els hi hagi servit. Un 13,04% afirmen que gens i un 19,57 que poc.

Gràfic 6: Grau d'utilitat dels aprenentatges en la feina actual

Font: Enquesta

Si s'examina la qüestió no des de l'angle d'una visió positiva o no, sinó de la intensitat de la utilitat i es sumen tots els que consideren que els hi ha servit poc o gens, tant si es decanten per una afirmació positiva com negativa, per un 73,91% dels participants la utilitat dels aprenentatges ha estar reduïda.

Els dos indicadors estan relacionats en el sentit que el grup que no els hi va ser útil l'estada per orientar la seva carrera professional tampoc els hi varen ser útils, o poc útils els seus aprenentatges per les feines que hagessin pogut tenir posteriorment. És a dir per un 14% dels participants la percepció subjectiva de la utilitat del Programa no ha aconseguit els seus objectius.

Contràriament hi ha un grup pels quals el Programa els hi va ser útil per orientar la seva carrera professional però no han pogut aplicar els aprenentatges apresos en les feines que han aconseguit. Aquest grup significa un 26% dels que el Programa els va ajudar a orientar la seva carrera professional.

Aquesta percepció subjectiva contrasta amb el fet que com a mínim tots ells i elles han millorat el seu coneixement de l'idioma del país d'acollida.

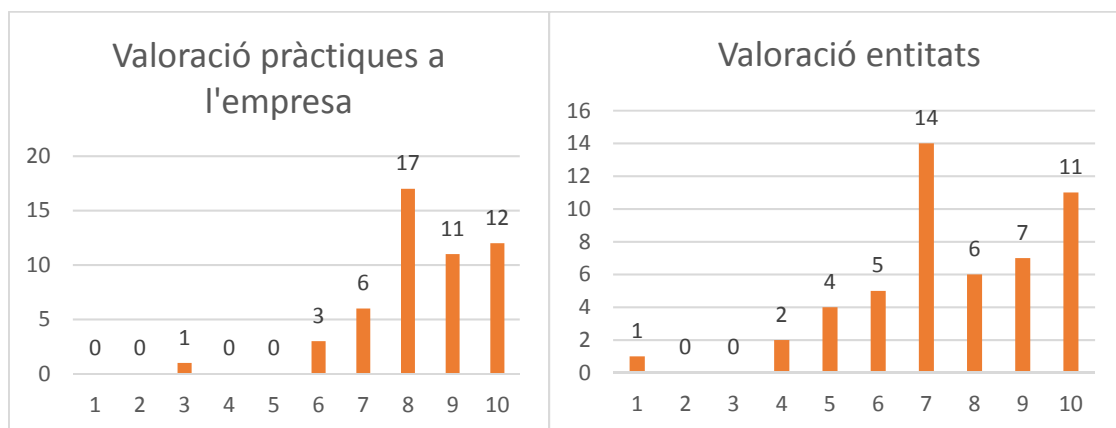
Les preguntes obertes del qüestionari permeten copsar amb més precisió qualitativa les opinions dels participants. Amb molta diferència, l'aspecte més ben valorat del Programa és l'oportunitat de tenir una experiència de vida i personal en un país estranger. Un 60% de les respostes comenten aquest punt. En segon lloc, valoren la millora de l'aprenentatge d'un idioma, i finalment l'oportunitat de fer pràctiques en una empresa d'una cultura de treball diferent a la pròpia.

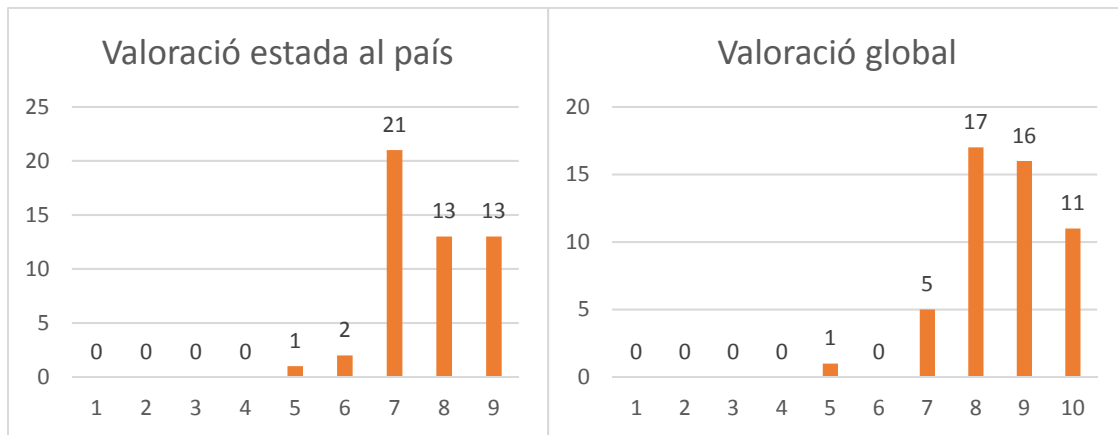
Entre els aspectes crítics sobresurt una certa desorganització en l'organització de l'estada tant per la part de l'entitat organitzadora com de l'entitat d'acollida. Encara que en molts casos els mateixos participants afirmaven que podien comprendre els problemes degut a que era la primera vegada que es feia el Programa. Segurament aquest fet i el curt període entre l'atorgament i l'inici de les activitats va influir en aquests fets. Es fa esment principalment a la manca d'antel·lació per saber el lloc de pràctiques i d'acollida de l'estada a l'estranger.

Entre els aspectes crítics també sobresurt l'escassetat de la quantitat dedicada a manutenció, el poc temps dedicat a l'aprenentatge de l'idioma i la durada de l'estada. Però en general els aspectes crítics són més dispersos i no tant concentrats com els positius.

A més dels dos indicadors esmentats i de recollir les opinions qualitatives, es va demanar en el qüestionari que els participants es posicionessin valorant globalment, i en alguns aspectes concrets, la seva participació en el programa. Es va demanar que puntuessin de 1 a 10 les pràctiques a les empreses, les entitats organitzadores, la vida al país, i finalment una valoració global de tota la participació en el Programa.

Gràfics 7-8-9-10: Valoracions dels aspectes claus del Programa

Font: Enquesta

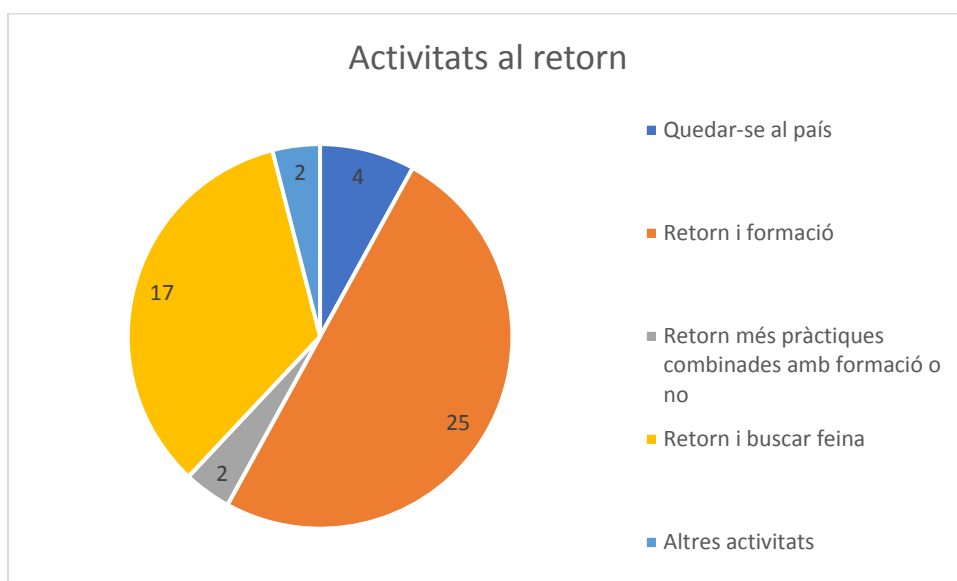
Com es pot observar les puntuacions són molt elevades. El promig de les valoracions globals és de 8,6 punts, les de les pràctiques es manté en el 8,4 punts, les referides a les entitats organitzadores, baixa un mica però es manté en un 7,6 punts i l'experiència de l'estada torna a pujar al 8,7 punts, la més ben valorada.

La valoració subjectiva global del fet d'haver tingut l'oportunitat de viure en un altra país, conèixer millor el seu idioma i tenir una experiència laboral, compensa les deficiència organitzatives que s'hagin pogut produir donant un resultat altament satisfactori pel joves participants.

Però el Programa no només ofería una experiència laboral en un país estranger, sinó que també pretenia millorar l'ocupabilitat dels joves al retornar ja sigui millorant el seu accés a l'ocupació o retornant al sistema educatiu o a la formació.

Amba aquesta finalitat l'enquesta va preguntar sobre el que varen fer al retornar al país. La meitat dels participants varen optar per seguir algun tipus de formació combinada amb altres activitats de recerca de feina o de més pràctiques a les empreses. La segona opció va ser la de concentrar-se en la recerca de feina, i un petit grup va intentar seguir en el país ja sigui amb activitats de formació, o seguint treballant a la mateixa empresa o cercant feina en el país. Les dues primers opcions varen ser la més abundants, especialment la de continuar formant-se, però segurament com a activitat a l'espera de trobar una feina. Cal llavors, preguntar-se si l'estada a l'estranger també ha estat una espera, molt més rica personalment i en relació als aprenentatges professionals i competèncials (idiomes), mentre no es trobava un accés a l'ocupació més sòlida.

Gràfic 11: Activitats realitzades al retorn de l'estada a l'estranger

Font: Enquesta

En l'apartat d'anàlisi de l'impacte s'analiza la influència que aquests resultats han tingut en termes d'accés a l'ocupació.

4.3. L'eficiència del Programa

La justificació de la convocatòria del 2015 encara no està tancada i per tant els càlculs sobre la relació dels resultats amb els recursos econòmics utilitzats s'ha de realitzar a partir de l'atorgament inicial.

Es parteix d'una dotació del Programa en la convocatòria de 2015 de 1.000.000 € repartits a parts iguals entre el pressupost del 2015 i el del 2016.

El quadre següent aporta una primera visió de les xifres globals del Programa: Es va cobrir pràcticament tot el pressupost previst del Programa.

Taula 2: Pressupost Programa

Concepte	Quantitats
Dotació del Programa	1.000.000,00 €
Quantitat total sol·licitada	1.110.295,82 €
Import atorgat	999.332,86 €

Font: Gestió Programa

La mitjana dels projectes que es varen atorgar va ser d'un volum de 142.761,84 €, essent el més petit de 90.054,00 € i el més gran de 211,168,66 €

El cost per jove participant va ser de 8.766,08 € en relació als participants previstos a l'atorgament. El cost per setmana participant és de 736,97 €.

Les diferents partides dels projectes atorgats denoten que els costos més elevats del programa és l'allotjament i la manutenció dels participants i el cost de l'organització de l'acolliment al país de destinació. Ambdues partides suposen pràcticament dues tercers parts del pressupost total. Si es tenen en compte, a més, els desplaçaments, tant dels joves com dels acompanyants, el total suposa un 67% del pressupost del Programa.

El suport pedagògic i la formació lingüística concentra un 9,16% del pressupost.

Taula 3: Distribució del Pressupost atorgat per conceptes

Concepte	Valors absoluts	Percentatge
Costos relacionats amb el suport pedagògic dels participants en el país d'origen	39.900,00 €	3,99%
Elaboració del Pla d'execució de l'acord de col·laboració	30.000,00 €	3,00%
Formació lingüística	61.560,00 €	6,16%
Despeses de viatge dels participants	30.590,00 €	3,06%
Despeses d'allotjament i manutenció dels participants	412.518,80 €	41,30%
Cost de l'organització d'acolliment al país de destinació	217.620,00 €	21,78%
Despeses de viatge del tutor o tutora acompanyant	5.585,00 €	0,56%
Despeses d'allotjament i manutenció del tutor o tutora acompanyant	3.007,72 €	0,30%
Despeses d'actuació	198.551,30 €	19,87%
Total	999.332,86 €	100,02%

Font: Gestió del Programa

El pagament dels diferents trams de la subvenció atorgada, només es varen poder complir en el primer tram. El segon tram es va retardar molt per a algunes entitats, i el tercer, encara pendent dos anys després d'acabades les activitats és difícilment sostenible.

4.4. L'impacte del Programa

En aquest punt es tracte de l'accés a l'ocupació dels joves que han passat pel Programa. Aquesta dimensió es tractada com un impacte i no com un resultat, ja que no depèn

totalment de la intervenció del Programa el fet que els joves trobin feina o no, o continuïn els seus estudis.

En primer lloc, és una decisió pròpia que el jove pren en funció de la valoració que fa sobre les oportunitats que se li ofereixen, decisió en la que segurament el pas pel Programa ha influït, tal com afirmen que ha succeït majoritàriament els joves que hi ha participat.

En segon lloc, per que també depèn de la situació del mercat de treball i del volum d'ofertes laborals que es donin en l'entorn del lloc de residència del jove. Per tant, dependrà en bona part de la dinàmica del mercat de treball i especialment de la dinàmica del mercat de treball local en el que el jove es desenvolupi.

El grau de contribució del programa a aquest impacte s'analitzarà en l'apartat següent, mitjançant l'anàlisi contrafactual.

El Programa estava dissenyat per a contribuir a produir un impacte en les oportunitats per a millorar la situació ocupacional del joves participants. La millor forma d'estudiar aquest impacte és analitzant l'accés dels joves a l'ocupació i la qualitat d'aquesta ocupació.

El primer indicador, s'ha estudiat comprovant la situació laboral dels joves sis mesos després d'haver acabat el Programa. Com que la data de finalització no va ser la mateixa per a tots, cal tenir en compte que hi poden haver situacions d'estacionalitat que hagin influït en alguns casos. En tot cas es complementa l'anàlisi comprovant quants joves tenien feina a finals de juny de l'any següent, és a dir al juny de 2017.

Els resultats són àmpliament favorables. Segons les dades d'ocupació registrades, el 62,75% dels joves participants tenien una feina al cap de sis mesos de finalització del Programa. Aquesta xifra augmenta al 73,53% a finals de juny de 2017. Cal tenir en compte que durant el primer semestre de 2017 el mercat de treball de Catalunya va ser expansiu i per tant segurament els joves retornats de la seva estada es varen motivar per activar la seva inserció laboral, i varen aconseguir en la seva majoria els seus objectius, malgrat un terç, sis mesos després, encara no havien aconseguit una feina. Durant el primer semestre del 2017 l'ocupació a Catalunya va augmentar en un 3,7%, xifra que demostra una intensa creació d'ocupació.

Ara bé, en el marc d'un mercat de treball expansiu, el problema no rau tant en l'accés a l'ocupació, com la solidesa, la qualitat i la permanència en l'ocupació. S'han utilitzat varis indicadors per fer una aproximació a aquesta qüestió obtinguts de les dades registrals i complementades per les respostes a l'enquesta. Amb tot plegat, però, cal interpretar les dades amb precaució.

Un 42,19% dels que varen aconseguir alguna feina, encara tenien aquesta feia als sis mesos posteriors a la finalització del Programa. Un altre 43,75% varen tenir dues o tres feines durant aquest període. És a dir, es tracta normalment de contractes de curta durada, ja que en molt casos la feina es va obtenir al final del període dels sis mesos posteriors a la finalització del Programa.

Taula 4: Nombre de contractes

Número de contractes	Total
1	27
2-3	28
4-10	8
>10	1
TOTAL	64

Font: Dades registrals SS

Una mica més d'un terç (38,41%) són contractes molt curts de menys d'un mes de durada, un 40,40% tenen entre un mes i sis mesos, i la resta, un 21,19% són de més de sis mesos de durada, destacant els 12 contractes indefinits, que representen un 7,95%. Per molts d'ells els contractes curts s'encadenen un darrera de l'altra resultant un situació d'activitat laboral però inestable. Cal tenir en compte que per participar en el Programa l'experiència laboral anterior no podia ser superior a 3 mesos.

Taula 5: Durada dels contractes

Durada dels contractes	Contractes
<1 mes	58
1-3 mesos	38
4-6 mesos	23
7-12 mesos	19
>12 mesos	1
Indefinits	12
TOTAL	151

Font: Dades registrals SS

El primer contracte s'aconsegueix bastant ràpidament, ja que un 40,63% va tardar com a màxim un mes en trobar una feina. Aquest percentatge puja al 76,56% si s'estén el període als tres mesos. Això significa que els hi va ser relativament senzill poder obtenir un primer treball, encara que fos per una durada curta.

Taula 6: Temps per aconseguir el primer contracte

Temps final programa - primer contracte	Contractats
<1 mes	14
1 mes	12
2 mesos	7
3 mesos	16
4 mesos	5
5 mesos	5
6 mesos	5
TOTAL	64

Font: Dades registrals SS

La inestabilitat de l'ocupació d'aquests joves es manifesta també en el tipus de contractes que varen aconseguir. Tant sols un 7,9% dels contractes tenien un caràcter indefinit. La resta eren contractes temporals o de durada determinada.

Taula 7: Tipus de contractes

Tipologia del contracte	Contractes
Temporal	15
Durada determinada	122
Indefinit	12
No Determinat (falten dades)	2
TOTAL	151

Font: Dades registrals SS

L'altra vessant de la qualitat del treball és el tipus de jornada, ja que segurament per una majoria de casos el fet d'aconseguir una feina a temps parcials no era desitjat per l'individu. Una mica més de la meitat dels joves (52,98%) varen aconseguir una feina a temps complert i la resta a temps parcial.

Taula 8: Tipus de jornada

Tipus de Jornada	Contractes
Tems parcial	69
Tems complet	80
No Determinat (falten dades)	2
TOTAL	151

Font: Dades registrals SS

Encara que el grup de cotització normalment no reflecteix adequadament el lloc de treball que s'ha contractat, pot utilitzar-se com un indicador d'aproximació al tipus de funció o lloc de treball que desenvoluparen els joves contractats. Un terç dels joves varen ocupar llocs de treball que es poden considerar-se com qualificats per un primer contacte amb el mercat de treball de joves sense una experiència anterior. La resta, varen aconseguir treballs poc qualificats.

Taula 9: Grups de cotització dels contractes realitzats

Grup de cotització	Contractes
1. Enginyers i llicenciats	3
2. Enginyers tècnics, pèrits i ajudants titulats	4
3. Caps administratius i de taller	5
4. Ajudants no titulats	3
5. Oficials administratius	19
6. Subalterns	2
7. Auxiliars administratius	22
8. Oficials de primera i de segona	22
9. Oficials de tercera i especialistes	13
10. Peons	31
No Determinat (falten dades)	27
TOTAL	151

Font: Dades registrals SS

Es conegut que la inserció laboral d'un jove és un procés evolutiu en el qual es va acumulant experiència professional i un millor coneixement dels mecanismes i del funcionament del mercat. Alguns joves, tenen un primer contacte amb el mercat laboral molt escadusser però milloren en el temps. Altres els hi costa més la millora o és més lenta, i en alguns casos aquesta tendència no es produeix i queden atrapats en una espiral precària de la seva situació professional. Per intentar fer una aproximació a aquest fenomen s'han comparat les característiques del primer contracte amb les de l'últim obtingut en el període dels 6 mesos. Per tant és un període curt en el que les millores és possible que no siguin molt evidents. Amb tot, en tots els indicadors utilitzats es denota una millora de la qualitat del treball entre el primer contracte i l'últim. Es presenten alguns dels indicadors utilitzats.

Es pot observar un tendència a l'allargament dels períodes de contractació entre el primer i el darrer.

Taula 10: Comparació de la durada del primer contracte i l'últim

Durada dels contractes	Primers Contractes	Últims contractes	Usuaris amb un únic contracte
<1 mes	17	5	5
1-3 mesos	10	11	6
4-6 mesos	3	10	8
7-12 mesos	4	7	4
>12 mesos	0	0	1
Indefinits	3	4	3
TOTAL	37	37	27

Font: Dades registrals SS

El mateix ocorre amb el tipus de contractes. Hi ha una mica més de contractes indefinits i es redueixen els temporals o a durada determinada.

Taula 11: Comparació entre tipus de contractes

Tipologia dels contractes	Primers Contractes	Últims contractes	Usuaris amb un únic contracte
Temporal	4	7	3
Durada determinada	29	26	20
Indefinit	3	4	3
No Determinat (falten dades)	1	0	1
TOTAL	37	37	27

Font: Dades registrals SS

També es constata la mateixa tendència en la durada de la jornada, amb una mica més de contractes amb jornada completa.

Taula 12: Comparació tipus de jornades

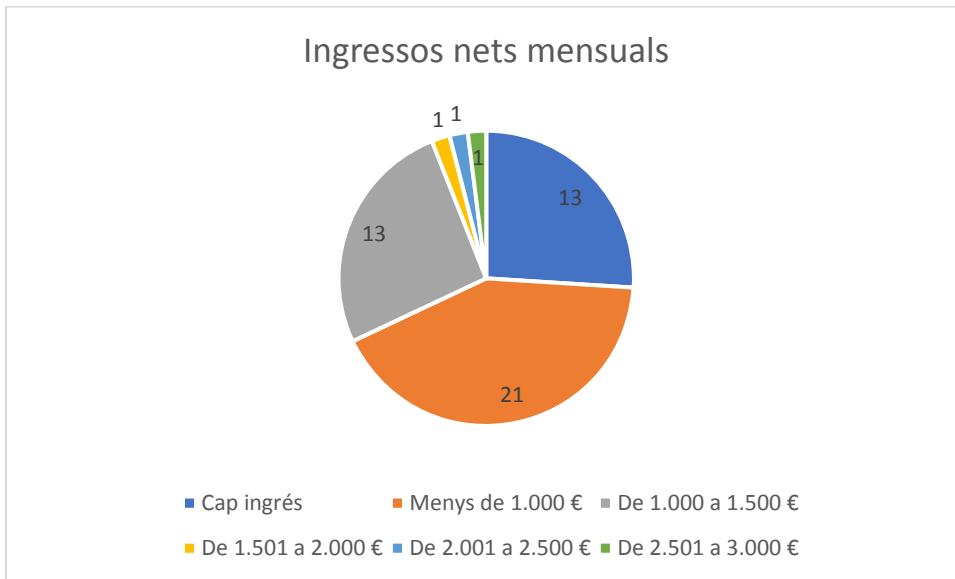
Tipus de Jornada	Primers Contractes	Últims contractes	Usuaris amb un únic contracte
Tems parcial	17	16	14
Temps complet	19	21	12
No Determinat (falten dades)	1	0	1
TOTAL	37	37	27

Font: Dades registrals SS

Total, que s'observa una lleugera milloraria de la qualitat de l'ocupació amb el pas del temps. Encara que per la informació que es disposa no és pot assegurar que aquesta situació sigui generalitzada.

Un altra indicador que aporta una aproximació a la qualitat del treball són els ingressos dels joves en la feina actual. Un 42% tenen uns ingressos inferiors als 1.000 €, un 26% no té cap ingrés, i un altre 26% té uns ingressos entre els 1.000 € i els 1.500 €. Un 6% superen aquestes xifres

Gràfic 12: Ingressos nets mensuals

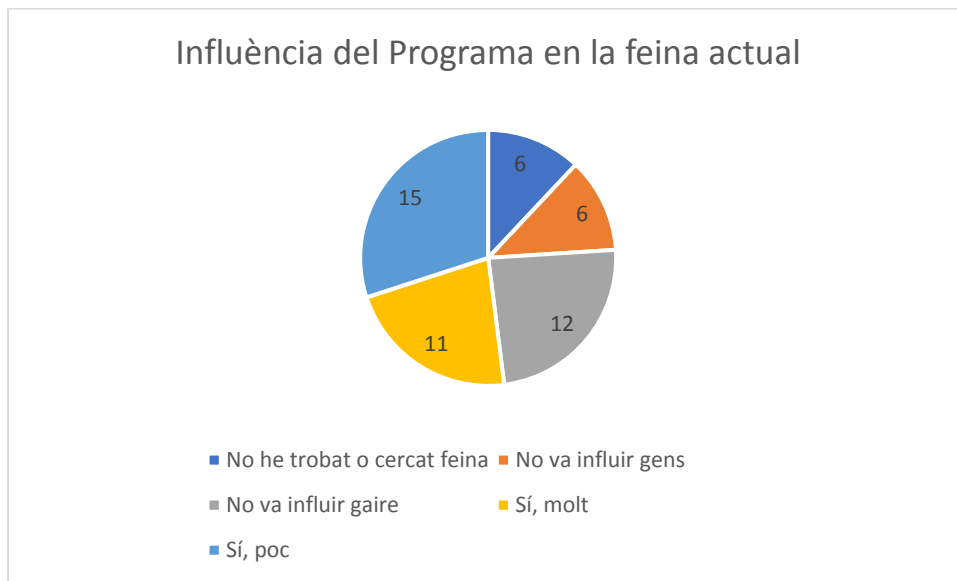
Font: Enquesta

Per aprofundir millor en l'anàlisi dels impactes aconseguits, s'ha analitzat si alguna de les variables demogràfiques dels participants tenia una major influència en els resultats. Les diferències observades són molt minses. En efecte, les noies presenten un percentatge inferior de feines que el nois. Les noies representaren un 52,8% entre els joves que no varen tenir cap contracte i un 40,6% entre els que sí. L'edat no va influir gaire, es nota un percentatge una mica més elevat entre els nois que no varen obtenir contracte amb una edat entre els 20 i els 25 anys que la resta d'edats. Però la diferència és molt petita. Respecte a la possible influència dels mercats locals, tampoc sembla que les diferències siguin significatives. Les variacions segons estudis tampoc són molt agudes, apareixent un cert avantatge pels que tenien estudis secundaris obligatoris fins a ESO i els que tenien estudis superiors, en relació als demés.

El darrer indicador que s'ha utilitzat provinent de l'enquesta és la valoració global sobre la possible influència de la participació en el Programa en la consecució de la feina actual.

L'opinió subjectiva dels participants és que d'una manera clara la participació en el Programa va influir per trobar la feina actual en un 25%. Un 59% es decanten per una influència positiva encara que d'intensitat variable. En un 13,6% no fa influir gens, i d'una forma moderada en el 61,4% dels casos. Els que opinen de forma negativa tant si la influència va ser nul·la o poca sumen un 40%.

Gràfic 13: Influència de la participació en el Programa en trobar la feina actual.

Font: Enquesta

4.5. L'anàlisi contrafactual

Tal com s'ha explicat en l'apartat metodològic s'ha aplicat l'anàlisi contrafactual en varis passos. El primer ha estat comparar les freqüències de les diferents variables estudiades entre les característiques dels participants en el Programa TLN Mobilicat i el conjunt de tots els joves demandant d'ocupació inscrits en el SOC durant el període de participació i seguiment dels joves participants en el Programa.

Aquest tipus d'anàlisi ens ofereix una primera aproximació a la capacitat del Programa per atreure un determinat públic entre els demandants d'ocupació. Si entre els dos conjunts no hi hagués cap diferència voldria dir que qualsevol demandant ha pogut o ha volgut participar en el Programa. Això voldria dir que el Programa no discrimina públics entre els joves demandants d'ocupació. Però tal com s'ha assenyalat en els apartats anteriors, el Programa pretén dirigir-se a un determinat públic, i per tant era d'esperar que hi haguessin diferències entre els dos conjunts.

Pel que fa al sexe es pot observar, que hi un percentatge lleugerament superior de dones entre els participants en el Programa que entre els demandants.

Taula 13: Comparació sexe TLN vs. Demandants

Sexe	TLN		Demandants	
	Número	%	Número	%
Homes	55	55,00	45760	57,06
Dones	45	45,00	34433	42,94
TOTAL	100	100	80193	100

Font: Dades registrals

Pel que fa a l'edat, també s'observa que els participants en el Programa es concentren entre els 23 i 24 anys en una proporció molt superior del conjunt de demandants, que en línies generals tenen més edat. En canvi els percentatges de menors de 20 anys són pràcticament iguals. És a dir el Programa no ha tingut tanta incidència entre els majors de 25 anys i s'ha concentrat entre els 20 i els 25 anys. Això pot suposar que les característiques dels Programa no s'adapten suficientment als interessos o necessitats dels majors de 25 anys, segurament ja amb una mica més d'experiència laboral superior a 3 mesos.

Taula 14: Comparació edat TLN vs. Demandants

Edat	TLN		Demandants	
	Número	%	Número	%
De 17 a 20 anys	13	13,00	11724	14,62
De 21 a 25 anys	53	53,00	34108	42,53
De 26 a 29 anys	34	34,00	34361	42,85
TOTAL	100	100	80193	100

Font: Dades registrals

La diferència de més significació pel Programa és la relativa al nivell d'estudis. Entre els demandants el grup més nombrós és el de joves amb estudis secundaris obligatoris, en canvi entre els joves participants en el TLN són els que tenen una educació superior, o universitària o de formació professional superior. És a dir finalment el resultat del Programa indica que s'ha dirigit a un col·lectiu d'alt nivell d'estudis, sense experiència laboral, tal com exigia la convocatòria, i tal com s'ha comentat, però molt diferenciat del resta de demandants d'ocupació, establint de facto un criteri diferenciador.

Taula 15: Comparació nivell d'estudis TLN vs. Demandants

Nivell educatiu	TLN		Demandants	
	TOTAL	%	TOTAL	%
Estudis primaris	1	1,00	3381	4,22
Estudis secundaris obligatoris	17	17,00	38613	48,15
Estudis secundaris post-obligatoris	17	17,00	19455	24,26
Educació superior	57	57,00	16740	20,87
Màsters i doctorats	8	8,00	1667	2,08
Sense estudis	0	0,00	337	0,42
TOTAL	100	100	80193	100

Font: Dades registrals

Caldria preguntar-se si la configuració del Programa s'adapta suficientment als interessos o necessitats de tot el col·lectiu dels demandants d'ocupació. Segurament per les seves característiques, l'aprenentatge d'un idioma estranger i l'estada a l'estranger durant 8-16 setmanes, són dos factors que de facto orienten la participació en el Programa cap a certs col·lectius i no d'altres, malgrat aquesta no era la pretensió inicial ni els objectius explicitats pel Programa en al seva convocatòria.

Justament, la filosofia bàsica del Programa és la de que aquests tipus d'aprenentatges i de vivències personals podrien ser de gran utilitat pels joves amb dificultats d'accés al mercat de treball. La realitat és que sembla que la metodologia i l'enfocament del Programa no s'adapta prou bé a que aquests col·lectius puguin servir-se dels recursos que es posen al seu abast. O com a mínim una part d'ells. Són sobretot els que han fet una trajectòria educativa més llarga i més exitosa els que estan més adaptats a utilitzar el Programa.

Finalment, des d'un punt de vista territorial, evidentment els participants en el Programa corresponen a l'àrea d'influència que han pogut establir les entitats col·laboradores i per tant és lògic que hi hagin grans diferències entre els dos conjunts. Els demandants d'ocupació es distribueixen en tot el territori i en canvi, com s'ha vist, els participants en el Programa es concentren en certes àrees d'influència.

Si es compara ja no les característiques personals dels participants, sinó la seva activitat laboral es detecten algunes diferències, en alguns casos no molt concloents. En aquest punt, la base de demandants presenta algunes llacunes d'informació que fan encara més necessari extremar la precaució en l'anàlisi.

Comparant els dos conjunts per si han trobat feina o no, es detecten diferències entre els dos col·lectius a favor dels participants en el Programa. Malgrat les diferències són importants, la seva interpretació és més ambigua, ja que els participants en el Programa, han estat un temps fora del mercat laboral, en canvi els demandants han estat més temps en actitud de trobar una feina. Aquest factor pot estar influent en les dades observades. És a dir que els participants en el Programa en un temps més curt troben inclús més feina,

no se sap exactament en quina major proporció. Però és possible que hi estiguin influïent també altres variables que reduïssin les diferències. Amb tot els joves que aconseguen una feina és 13 punts superior entre els que han participat en el Programa que els que no han seguit cap programa específic de l'oferta del SOC. El grau de significació d'aquest fet s'analitzarà més endavant.

Taula 16: Comparació situació laboral TLN vs. Demandants

Contractats	TLN		Demandants	
	Número	%	Número	%
Usuaris ocupats	64	64,00	41043	51,18
Contractats	64	64,00	39172	48,85
Autònoms	0	0,00	2572	3,21
No Contractats	36	36,00	39150	48,82
TOTAL	100	100	80193	100

Font: Dades registrals

La concreció de les dades de la base de demandants no permet aprofundir molt més en la qualitat de la situació dels joves en l'ocupació. Només la dada referent a la durada dels contractes permet una certa aproximació al tema. Observant la taula de comparació sembla que els participants al Programa aconseguen contractes d'una durada més llarga, entre 4 i 12 mesos que els que no hi han passat, i que per tant entre els demandants abunden més els que tenen contractes més curts, sobretot molt curts, de menys d'un mes de durada. Però en canvi el percentatge de joves que aconseguen un contracte indefinit és bastant més elevat que entre els participants en el Programa TLN. Això podria suggerir, encara que incorporant un element especulatiu, que hi ha un col·lectiu que es defensa millor en el mercat de treball sense passar pel Programa, un que se'n servei i en treu avantatge i un altra que no arriba a fer-lo servir. Aquesta reflexió apunta a la importància a precisar els col·lectius als quals es dirigeix el Programa.

Taula 17: Comparació durada contractes TLN vs. Demandants

Durada dels contractes	TLN		Demandants	
	Número	%	Número	%
<1 mes	58	38,41	33111	53,07
1-3 mesos	38	25,17	12898	20,67
4-6 mesos	23	15,23	7787	12,48
7-12 mesos	19	12,58	1305	2,09
>12 mesos	1	0,66	178	0,29
Indefinits	12	7,95	7114	11,40
TOTAL	151	100	62393	100

Font: Dades registrals

Per poder aprofundir en els impactes del Programa, a partir de la comparació dels dos conjunts es pot analitzar si hi ha algunes variables de les característiques personals dels joves que puguin influir en la situació en el mercat de treball i llavors les diferències entre els components de cada conjunt podrien explicar part dels impactes produïts.

En primer lloc, el sexe. La comparació entre els dos conjunts denota que tant homes com dones els ha beneficiat passar pel Programa, però a les dones els hi ha beneficiat més i s'ha engrandit a favor de les dones les diferències de gènere.

Taula 18: Comparació Sexe situació laboral TLN vs. Demandants

	No contractats		Contractats		Taxa contractació per sexe		Diferència de gènere *
	H	D	H	D	H	D	
Demandants	21345	17805	23145	16027	52%	47%	4,65
TLN	17	19	38	26	69%	58%	11,31

* Diferència en termes absoluts en punts percentuals

Dades registrals

En segon lloc, l'edat. Respecte a l'edat també sobresurten diferències importants entre els dos col·lectius en relació a la situació laboral. Com més grans són els joves més feina troben, cosa natural ja que han adquirit més experiència que és la barrera més important per l'accés dels joves al mercat de treball. Encara que sembla que a partir dels 25 anys aquesta millor situació ja no augmenta més entre els demandants, inclús es redueix una mica. El mateix ocorre entre els participants en el TLN. En tots els grups d'edat la situació és millor, però són els de 21 a 25 anys els que aprofiten més la situació. Cal recordar que aquest és el col·lectiu de major pes entre els participants al TLN. Però també sembla que el menors de 20 anys aprofiten el TLN per millorar la seva situació reduint la influència de l'edat entre els que participen en el Programa. El grup de 21 a 25 anys té 4,5 vegades més de probabilitat d'aconseguir una feina entre els participants del TLN en comparació als menors d'aquesta edat menors de 20. En canvi, els majors de 25 gairebé tenen les mateixes oportunitats que els menors de 21 anys. Caldrà comprovar en l'anàlisi de regressió logística la significació d'aquest fet.

Taula 19: Comparació Edat situació laboral TLN vs. Demandants

		Demandants	TLN
No contractats	De 17 a 20	7300	5
	De 21 a 25	15449	18
	De 26 a 29	16401	13
Contractats	De 17 a 20	4472	8
	De 21 a 25	18956	35
	De 26 a 29	18316	21
Taxa de contractació per edat	De 17 a 20	38%	62%
	De 21 a 25	55%	66%
	De 26 a 29	53%	62%
Diferències d'edat	De 17 a 20	0,00	0,00
	De 21 a 25	17,11	4,50
	De 26 a 29	14,77	0,23

Font: Dades registrals

En tercer lloc, el nivell d'estudis. El nivell d'estudis és una variable important per que sol estar relacionada amb el bagatge cultural familiar i per tant amb la condició socio-econòmica de la família.

La comparació dels dos col·lectius posa de relleu que entre els demandants d'ocupació el grup que aconseguix més feina és el que disposa d'estudis secundaris post-obligatoris, però a relativament poca distància dels altres col·lectius. En canvi entre els participants en el Programa són els que tenen tan sols estudis secundaris obligatoris. Tots els grups d'estudis aconseguixen més feina passant pel Programa, menys els que tenen estudis post-obligatoris que no aprofiten tant els efectes del Programa. Els efectes dels que tenen estudis són molt considerables sobre els que tenen estudis primaris entre els participants en el Programa. De tota manera caldrà verificar la significació d'aquestes diferències en l'anàlisi amb regressions logístiques.

Taula 20: Comparació Nivell d'Estudis situació laboral TLN vs. Demandants

		Demandants	TLN
No contractats	Estudis primaris	1947	1
	Estudis secundaris obligatoris	18829	4
	Estudis secundaris post-obligatoris	8907	8
	Educació superior	8336	19
	Màsters i doctorats	949	4
	Sense Estudis	182	0
Contractats	Estudis primaris	1469	0
	Estudis secundaris obligatoris	20143	13
	Estudis secundaris post-obligatoris	10698	9
	Educació superior	8540	38
	Màsters i doctorats	736	4
	Sense Estudis	158	0
Taxa de contractació per nivell d'estudis	Estudis primaris	43%	0%
	Estudis secundaris obligatoris	52%	76%
	Estudis secundaris post-obligatoris	55%	53%
	Educació superior	51%	67%
	Màsters i doctorats	44%	50%
	Sense Estudis	46%	
Diferències d'estudis	Estudis primaris	0,00	0,00
	Estudis secundaris obligatoris	8,68	76,47
	Estudis secundaris post-obligatoris	11,56	52,94
	Educació superior	7,60	66,67
	Màsters i doctorats	-0,68	50,00
	Sense Estudis	3,47	0,00

Font: Dades Registrals

El darrer pas que s'ha fet és aplicar una regressió logística per poder constatar en quina mesura el fet de participar en el Programa explica les diferències que s'han detectat en els percentatges de joves participants que han trobat feina, i si hi ha alguna característica d'aquests joves que influencii més que d'altres. Com que s'està treballant amb un volum petit de persones, els models de regressió no acaben de ajustar de forma molt sòlida aquesta relació, però amb tot la regressió mostra que el fet d'haver participat en el Programa és significativa en relació al fet de trobar o no feina. Amb un 95% de probabilitats i amb una significació de 0,002 (el màxim és 0) es pot afirmar que els participants en el Programa tenen 2,005 vegades més d'opcions de tenir un contracte laboral.

En canvi el model no discrimina respecte les altres variables que s'han incorporat al model, com per exemple el sexe, l'edat o el nivell d'estudis. Això no vol dir que no tinguin influència, sinó que per les característiques del model no són significatives. Seguint aquest

plantejament es pot deduir que el que importa és haver passat pel Programa, i això té influència tant per nois com per noies sigui quina sigui la seva edat i el nivell d'estudis.

És a dir, com s'havia intuït en els anàlisis anteriors, el fet d'haver passat per una experiència vital reeixida i altament valorada, ha activat els participants i segurament per aquesta raó han trobat feina amb més opcions que sinó hi hagessin participat.

Les dades disponibles no permeten dir res més sobre la qualitat de les feines aconseguides i com ha pogut influir el Programa en aquest fet, ni quines característiques dels participants poden influir-hi.

5. CONCLUSIONS DE L'AVALUACIÓ

En els apartats anteriors s'ha presentat la informació rellevant del Programa TLN Mobilicat des de les diferents dimensions del procés d'avaluació. En el present apartat es presenten les reflexions que l'anàlisi de les dades i la informació ha posat de relleu tenint en compte els objectius declarats i els resultats i impactes esperats.

Cal recordar que el Programa es situa en el marc de la Garantia Juvenil per a regions de més del 25% d'atur juvenil, destinat a joves NINIS menors de 30 anys, inscrits en el sistema de garantia juvenil i com a demandants d'ocupació en els serveis públics d'ocupació, i que per tant té una finalitat eminentment ocupacional per a contribuir a millorar la situació en el mercat de treball d'aquest col·lectiu.

D'altra banda també cal tenir present, que la convocatòria del 2015 va ser l'estrena del Programa a Catalunya, i que per tant no hi havia una experiència prèvia d'organització ni de gestió d'un programa d'aquestes característiques. Avui es té una experiència del Programa molt més rica que pot ajudar a construir una visió més completa dels punts febles i els punts forts del Programa.

5.1. Reflexions sobre el Programa

La dimensió europea del Programa fruit d'una cooperació entre estat membres i regions sens dubte constitueix un dels punts forts i dels atractius del Programa. El fet que 12 socis europeus col·laborin en l'organització d'una estratègia articulada de mobilitat per a promoure la millora de l'accés al mercat de treball d'un col·lectiu vulnerable com són els joves que no estudien ni treballen ja representa per si mateix un punt a destacar. Una iniciativa com aquesta, respon a les conclusions i propostes que s'han anat succeint des de la mateixa Comissió i des del Parlament Europeu per estendre l'exitosa iniciativa del Programa Erasmus a nous col·lectius amb un tractament específic per adaptar-se a les seves necessitats i característiques i especialment a l'àmbit laboral.

La participació del SOC a l'aliança TLN ha obert una línia d'enriquiment de la seva oferta de serveis en el marc de la Cartera de Serveis que contempla el foment de la mobilitat com un component necessari de totes les Carteres de Serveis dels Serveis Públics Autònoms.

Canalitzar, encara que sigui de forma modesta en la seva primera convocatòria, el debat social sobre les oportunitats que es poden obrir als joves en el marc del mercat de treball europeu, per acompanyar aquells i aquelles joves que desitgin experimentar una estada professional a l'estranger, és una forma de contribuir a aproximar els serveis públics d'ocupació a les necessitats i esperances de la població en l'àmbit laboral.

La hipòtesis sobre la que es basa el Programa, és que la realització d'una estada de treball a l'estranger pot beneficiar els joves amb dificultats d'accés al mercat de treball ja que millorarà les seves competències específiques i transversals contribuint a facilitar la seva inserció laboral i la qualitat de les feines que puguin aconseguir. L'estratègia del Programa no es redueix només a organitzar una estada a l'estranger sinó que l'articula en un itinerari d'acompanyament previ, amb un procés d'orientació i un posterior d'ajuda a aconseguir un lloc de treball o el retorn al sistema formatiu. L'articulació entre aquestes diferents fases és una de les condicions de qualitat acordada entre els estats membres en la Convocatòria conjunta.

Essent aquest el punt de partida s'obren una sèrie de reflexions sobre el mateix programa:

- a) La Convocatòria Conjunta constitueix un bon exemple de cooperació europea i ofereix un servei innovador per respondre a una problemàtica comuna de millora de la inserció laboral dels joves NINIS
- b) La Convocatòria del Programa TLN Mobilicat de 2015 aplica adequadament els acords de la xarxa TLN i constitueix una iniciativa innovadora en l'espai català.
- c) L'estratègia integrada del Programa d'activitats d'orientació, pràctiques laborals i acompanyament a la inserció o retorn al sistema formatiu recullen les bones pràctiques en matèria de disseny de programes de polítiques actives d'ocupació.
- d) Tant en la Convocatòria Conjunta com en la convocatòria de 2015 del Programa Mobilicat es detecta una manca de concreció en l'adequada correspondència entre el perfil del jove participant i el tipus de pràctiques professionals que se li ofereixen d'estada en una empresa estrangera. Finalment sembla que es posa més l'èmfasi en el caràcter beneficiós de l'estada a l'estranger pels aprenentatges transversals i com a experiència vital per a reactivar el jove participant, que en els seus aprenentatges específics en les seves pràctiques a l'empresa. Es dona per descomptat que el fet de viure una experiència positiva a l'estranger per un jove d'aquestes característiques és suficient per enfortir les seves capacitats d'aconseguir una feina en bones condicions de qualitat. Però en canvi els informes d'avaluació i les iniciatives realitzades a nivell europeu, posen de manifest

que aquesta activació personal, que sol ser elevada a nivell vital i personal, no es tradueix suficientment en una millor situació en el mercat de treball ni és automàtica. Es a dir, que cal un disseny metodològic adequat i uns protocols d'activació de competències tant transversals, però sobretot específiques, perquè l'estada a l'estranger sigui més rica i enriqueixi millor l'individu en la seva situació vers el mercat de treball.

- e) En la convocatòria 2015 TLN Mobilicat no es posa suficient èmfasi en la fase posterior després del retorn, considerant una obligació de seguiment del jove durant dos mesos i sense una dotació específica econòmica i fora dels terminis del Programa, per tal de realitzar el que s'apunta en la Convocatòria Conjunta de l'interès de fer un "acompanyament" pel retorn a la formació o l'accés a un treball, posant inclús com exemple la conveniència de preparar les empreses del país d'origen per a la contractació d'aquest tipus de joves amb dificultats.
- f) Una interpretació de l'estratègia acordada en la Convocatòria Conjunta sobre l'articulació de les diferents fases del Programa en el marc de la Garantia Juvenil, és que l'oferta de l'estada a l'estranger ha de correspondre a un itinerari adequat a les necessitats de l'individu i amb un acompanyament posterior per que es considera que aquest tipus de joves necessiten un suport per tal de superar les seves mancances per a desenvolupar-se en el mercat laboral. Tot plegat va pensar que els membres de l'aliança estan pensant en un públic destinatari molt precís. Inclús es posen exemples de tipologies de joves amb dificultats greus. Això justificaria l'esforç que es proposa d'orientació i acompanyament. És possible que en el cas català, el fet d'elaborar una convocatòria específica per aquest programa deslligat dels altres programes que integren la visió del SOC de la gestió de la Garantia Juvenil, hagi influït en el fet de posar més èmfasi en l'estada a l'estranger que en les fases d'orientació prèvia i d'acompanyament posterior. És a dir, cal reflexionar si el Mobilicat és un Programa que bàsicament ofereix les estades a l'estranger, per que les altres funcions d'orientació i acompanyament ja es fan integrades en altres programes de la Garantia Juvenil, amb una concepció més integrada de tota la Iniciativa de Garantia Juvenil, o el Mobilicat ha d'integrar totes aquestes funcions, evitant la seva duplicació en altres programes i en aquest cas caldria donar-hi més importància en la seva concepció.
- g) Per motius coneguts, el retard en la sortida de la convocatòria no va deixar un temps suficient per a la preparació de les activitats, quan aquest és un aspecte clau per la bona qualitat dels resultats tal com es fa esment en la Convocatòria Conjunta. Malgrat tot, per ser la primera vegada els resultats han estat força positius. Amb més temps s'hagués pogut fer un millor triatge dels participants adequats i organitzar unes estades de pràctiques més acordes amb els interessos i perfils dels participants.

- h) El fet d'una convocatòria, encara que plurianual, però de fet amb un període molt curt de realització, no es correspon amb la Convocatòria Conjunta que permetia tres anys de durada. Aquest fet només seria comprensible per ser la primera vegada. Però sembla convenient aprofitar l'avantatge d'una durada més llarga del Programa, la qual cosa resultaria en benefici de totes les parts, tant els participants, com les entitats col·laboradores i els gestors del Programa.
- i) Els criteris de selecció i valoració de les propostes de les entitats per participar en el Programa i els mateixos criteris de valoració econòmica, no incentiven suficientment a les entitats per que realitzin els esforços adequats per a aconseguir els millors criteris de qualitat i especialment la inserció posterior al retorn dels joves participants.

5.2. Reflexions sobre la implementació

La resolució de la convocatòria del Programa TLN Mobilicat, es va fer en un període record i va aconseguir atraure a les entitats col·laboradores que es requerien per a la seva execució. Donades les condicions, sobre tot temporals, es de pensar que a mesura que el programa sigui més conegut atregui a més entitats facilitant el procés de selecció d'aquelles que ofereixin una millor oferta.

La cobertura territorial de les entitats col·laboradores i la seva capacitat de atraure joves d'indrets molt diversos de Catalunya és un aspecte positiu a destacar. Es cert que hi ha Comarques en les que no hi va participar cap jove, però per ser la primera vegada la distribució territorial es prou exitosa.

La varietat de països de destinació també es pot aportar a l'actiu de la implementació del Programa.

La col·laboració del Programa amb les entitats institucionals per a captar els joves que estiguessin interessats en el programa, sense ser majoritària, es suficientment significativa per considerar que obra una porta a una col·laboració més estreta, com esmenten els criteris de qualitat de la Convocatòria Conjunta. Especialment, es nota a faltar una major col·laboració del Programa amb les pròpies Oficines de Treball del mateix SOC. Tanmateix, una col·laboració més estreta amb els serveis locals d'ocupació d'alguns Ajuntaments i Consells Comarcals aportaria un plus d'èxit del Programa.

Es nota a faltar l'existència d'una recollida sistemàtica d'indicadors del Programa que de que forma estable facilitin l'anàlisi de la seva evolució. Els nombrosos informes que componen els expedients de cada participant i de cada entitat, constitueixen una base sobre la qual dissenyar els indicadors esmentats. En la mateixa direcció es pot apuntar que els expedients tenen una finalitat bàsicament justificativa i de control, però en canvi contenen molta informació que podria orientar-se cap a la mesura de l'evolució dels

aprenentatges i competències dels participants. L'elaboració d'un protocol i d'unes metodologies orientades a aquesta finalitat ho farien possible.

D'altra banda, es constata que el Programa no aporta una certificació de les competències adquirides, qüestió que seria de gran valor per a la seva inserció laboral posterior.

5.3. Reflexions sobre els resultats aconseguits

Tenint en compte que era la primera vegada que es convocava el Programa, els resultats obtinguts són moderadament satisfactoris. La valoració altament positiva que en fan els participants és el principal aval a la bondat i al bon fer del Programa.

El perfil dels participants, amb una bona relació de gènere, i amb unes edats àmpliament majoritàries de més de 20 anys, i amb estudis superiors obre una reflexió sobre el públic diana del Programa. En la primera convocatòria es constata que han estat principalment els i les joves amb estudis post-secundaris però sense experiència laboral els que majoritàriament hi ha accedit. Possiblement en una primera convocatòria i des del pragmatisme de les preses per posar-lo en marxa, va ser una bona opció, però cal preguntar-se de cara al futur si aquest és el públic que necessita més l'oferta del Programa tal com ha estat dissenyat.

La millora de les competències específiques en l'àmbit dels idiomes és clarament un resultat assolit i la influència en l'orientació de la carrera professional també en una bona part. És a dir, sembla que bàsicament el resultat del Programa és una millora en l'aprenentatge dels idiomes forans, i una maduresa personal tant per aprendre a desenvolupar-se fora de les zones de confort personal, com per tenir un temps per reflexionar sobre el seu futur i aclarir els seus objectius i prendre les decisions pertinents per afrontar-ho. L'opinió subjectiva dels participants ho avala.

En canvi no sembla tant clar que l'estada al Programa hagi estat tant útil per a la millora de la situació en el mercat de treball i la qualitat de l'ocupació. Només una quarta part afirmen que realment els hi varen ser útils professionalment els aprenentatges apresos durant l'estada, malgrat la valoració positiva de l'atenció rebuda i del desenvolupament de la mateixa estada. Els problemes més de tipus logístics i organitzatius varen ser compensats per la satisfacció general de l'experiència.

Intent cercar si alguna variable personal podria influir en aquest resultat, aparentment per les dades disponibles, si existeix és molt minsa, ja que ni per edats, ni per sexe, ni per nivell d'estudis sobresurten gaires diferències.

Caldria posar en relació aquestes constatacions amb els comentaris que s'han fet més amunt sobre el dèficit constatat de la importància donada a la correspondència del perfil i interessos del jove i de les joves amb les pràctiques a les empreses. Segurament aquest és l'aspecte més complex i difícil en la implementació del Programa i per tant el que caldria donar-li més importància.

És cert, que per a un jove que no ha acabat els seus estudis o que no té experiència laboral, és molt complicat en un període curt concretar els seus interessos amb una oportunitat d'exercir-los en un país estranger i que per tant aquestes pràctiques tenen més un caràcter orientador que realment de millora de les competències específiques que li puguin ser després directament útils per trobar una feina. En tot cas, a priori pot semblar molt difícil, però pot ser que no tan a posteriori. És a dir, a encaminar el o la jove a tornar cap aquells camps que ha descobert que realment l'interessaven, sigui els que ha pogut desenvolupar durant les pràctiques o justament al contrari, per que se n'ha adonat que no li interessa el que ha fet. Ambdues coses són igualment importants per a la trajectòria professional del jove.

En tot cas, si es confirmés aquesta constatació, caldria clarificar el Programa com a un instrument bàsicament d'orientació, i si de cas el suport per a la inserció posterior, hauria de repensar-se si s'assumeix dins del mateix Programa o el jove al tornar s'integra en altres programes més específicament dedicats a acompanyar a la inserció laboral a aquest tipus de joves.

El fet que aproximadament la meitat dels joves compaginés la formació amb la recerca activa de feina al tornar i la rapidesa en la que varen trobar algun tipus de feina, és un exponent del potencial orientador del Programa.

La situació activa dels joves al tornar obra una altra reflexió sobre la correlació entre els perfil dels participants en el programa i la seva actitud davant de la transició al mercat de treball. És el Programa qui els va activar o són un perfil de joves molt actius que mentre no aconseguen una feina milloren les seves competències ampliant la formació, i en aquest sentit potser el Programa va ser una bona opció per ampliar les seves competències?. Segurament els dos prototips de joves eren presents en el Programa.

Finalment, constatar que pocs joves es varen quedar o intentar quedar en el país de destí, fet que es pot valorar de forma ambigua i clarifica el debat sobre el perill d'una hipotètica sortida massiva de joves per a treballar a l'estranger.

5.4. Reflexions sobre l'eficiència del Programa

L'estat encara provisional del tancament administratiu del Programa no permet una anàlisi més aprofundida, però les dades generals disponibles apunten a classificar el programa com un programa costós en termes de finançament unitari per alumne, no tant per setmana d'estada. Això no vol dir que sigui car, ans al contrari totes les partides estan molt ajustades, sinó que és un Programa que requereix recursos.

La reflexió que s'obra per aquest tipus de programes en els que s'inverteix molt per unitat d'usuari, és que han de justificar molt clarament el seu resultat i els seus impactes, ja que difícilment es poden generalitzar o ampliar a públics molts diversos. Segurament el tema

del públic destinatari dona la pauta de la seva valoració. Una vegada constats els beneficis del Programa i de la seva metodologia, potser cal una reflexió sobre quins són els col·lectius a prioritzar. D'aquesta reflexió se'n deriva una altra: per públics més problemàtics funcionaria igualment? O caldria extreure les mesures d'orientació i acompanyament previstes?

La millora en els terminis de pagament del finançament de les activitats a les entitats també contribuiria a un millor funcionament, especialment en el segon i en el tercer tram, ja que sinó les entitats han de carregar amb uns costos de finançament innecessaris.

5.5. Reflexions sobre l'impacte del Programa

La contribució del Programa TLN Mobilicat en la seva convocatòria del 2015 a millorar la situació en el mercat de treball dels joves participants, es pot considerar positiva en el sentit que pel perfil majoritari del Programa: jove amb estudis sense experiència laboral, que acaba els seus estudis i al cap d'un cert temps, s'incorpora al Programa i al retornar trobar fàcilment una primera feina, és pot considerar com un itinerari d'èxit, però aquest èxit mereix una matisació en diverses direccions. D'una banda les característiques de les feines exercides i per una altra la valoració de quina part correspon al Programa i quina a la dinàmica del mercat de treball o a altres factors.

Respecte a la primera, sobresurt el percentatge elevat de joves que troben alguna feina en els sis mesos següents a l'estada a l'estranger i la rapidesa en obtenir un treball. També cal tenir en compte que aquesta situació millora en el transcurs del temps, com a mínim per a una part dels joves.

En canvi pel que fa a la qualitat del treball els indicadors no són gaire prometedors. Les feines que troben els joves, en un primer moment, continuen sent temporals i curtes, poc qualificades i amb salaris baixos en la seva gran majoria.

Si es té en compte que per participar en el Programa es requeria que l'experiència laboral fos menor de tres mesos, només un terç dels participants que troben feina aconseguen millorar aquesta situació al tornar. Amb tot hi ha un col·lectiu, aproximadament entre una quarta part i un terç que aconseguen unes condicions que poden ser considerades com acceptables. Tot plegat en un context de ràpida expansió de l'ocupació.

L'anàlisi amb regressions logístiques ens confirma la influència del Programa en la consecució d'una feina i per tant confirma l'impacte positiu en el fet de trobar o no ocupació. En canvi, en el marc d'aquest informe, no es pot afirmar res sobre la qualitat de les feines obtingudes i si hi ha alguna característica (sexe, edat, o nivell d'estudis) que hi influencii més. Això fa pensar en que més aviat és el fet de la vivència positiva de l'experiència d'haver tingut unes pràctiques a l'estranger el que provoca l'activació dels seus participants sense distinció de les característiques esmentades.

Basats en aquesta afirmació cobra major interès el focalitzar el Programa cap aquelles persones que ho puguin necessitar més o que mitjançant altres metodologies no aconseguen els resultats esperats.

6. RECOMANACIONS

Vists els fets i feta la seva anàlisi sobre els resultats i l'impacte de la primera convocatòria del 2015 del Programa TLN Mobilicat, es poden extreure algunes recomanacions per a la millora dels seus resultats i impactes.

- a) Donat que ja es disposa d'una certa experiència en aquest Programa, es podria aprofitar el caràcter plurianual de la Convocatòria Conjunta per estendre la temporalitat plurianual de la convocatòria catalana. Aquest Programa, degut a la seva complexitat, per adequar les pràctiques als perfils dels participants, requereix la màxima flexibilitat i una estabilitat a un termini més llarg que els sistemes reals actuals. Si les entitats poden disposar d'uns calendaris més espaiats segurament podran rendir millor en la recerca i l'organització de les pràctiques adequades per a cada participant i això tal com s'ha constatat segurament tindria un efecte important en la millora de la qualitat dels resultats del Programa, si més no, des del punt de vista subjectiu pels participants. Algunes entitats suggereixen que el Programa resti obert durant els tres anys, com a Alemanya i que quan l'entitat disposa d'un grup de joves organitza l'estada.
- b) Focalitzar els públics destinataris en aquells joves que una experiència d'aquest tipus els hi pugui ser més beneficiosa, és a dir per aquells joves que han abandonat prematurament els estudis i estan en una situació de desorientació personal, segurament també més joves. Com a mínim es podria fer una prova pilot amb alguns grups d'aquestes característiques. Segurament caldria, en aquest cas reforçar les activitats d'orientació inicial i acompanyament posterior.
- c) Una millor col·laboració amb les institucions locals i amb les Oficines de Treball. Aquestes institucions poden assegurar una derivació al Programa dels joves amb major necessitat i d'altra banda assumir tant l'orientació primera com l'acompanyament posterior. Això permetria centrar el Programa en la millora de la qualitat de les pràctiques a l'estranger.
- d) El punt anterior suposa una articulació del Programa amb el resta de Programes de Garantia Juvenil més intensa. En aquest sentit el Programa podria ser considerat com un suport d'un recurs específic de mobilitat a itineraris de joves que participen en altres tipus d'actuacions. Es nota a falta una visió global de la Iniciativa de Garantia Juvenil que disposi d'un procés de triatge per fer els primers contactes i diagnòstics per a derivar posteriorment als serveis més especialitzats, tal com succeeix en sistemes més sofisticats de salut o serveis socials a través de l'atenció primària.

- e) La constatació de la influència de les pràctiques a l'estranger pel desenvolupament de les competències personals, especialment les transversals, però també les específiques, dona a entendre que seria oportú assegurar aquest procés amb protocols més sofisticats metodològicament que guessin l'adquisició o desenvolupament d'aquestes competències. Són necessàries metodologies i eines més proactives per entrenar les competències que es considerin claus a aconseguir durant l'estada, de tal forma que siguin mesurables i avaluables durant el procés i a la finalització. Podria ajudar desenvolupar o utilitzar eines ja existents, per guiar i ajudar directament el desenvolupament de les competències transversals, dissenyant activitats adients a aquesta finalitat, i sobretot preparant protocols més afinats per a l'estada de les pràctiques a les empreses i poder identificar i després valorar les competències concretes que s'han pogut desenvolupar. Passar algun instrument de balanç de competències a l'inici i al final podria ajudar a aquesta tasca.
- f) Al retorn, si s'han identificat i mesurat les competències adquirides o desenvolupades es podrien explicitar en un document o certificat que les poses en valor per l'acompanyament a la seva incorporació al mercat de treball. En aquest sentit es podria aprofitar el Europass inclòs en un certificat propi del Programa, la qual cosa elevaria la seva valoració en el mercat de treball.
- g) Durant el temps d'estada a fora, les entitats col·laboradores o altres serveis d'ocupació podrien estar preparant el seu retorn i obrint portes a empreses que poguessin estar interessades a incorporar a joves amb les competències ja entrenades. Per exemple oferint un període de pràctiques curt, que facilités un contacte de més qualitat amb les empreses. Altres estudis recents² constaten la importància de les pràctiques per a millorar la inserció laboral dels joves.
- h) La millora dels protocols i la documentació estandarditzada per formalitzar la relació entre el jove i els actors del Programa.

Els suggeriments dels propis participants que s'han recollit a l'enquesta apunten sobretot a aspectes organitzatius relacionats amb una major dotació pressupostària per la manutenció i el transport, a més durada del temps d'estada a l'empresa, però també a poder disposar de més flexibilitat. Per exemple per poder allargar les pràctiques a l'empresa si les dues parts ho acorden, o a obtenir més informació sobre les possibilitats de quedar-se a treballar al país de destinació. També es fa un suggeriment per poder estar instal·lats en cases particulars per tal de fer una immersió més intensa en el país d'acollida.

² Pérez García Francisco. Itinerarios de inserción laboral y factores determinantes de la empleabilidad: Formación universitaria versus entorno. Fundación BBVA. Madrid, 2018

7. ANNEX

7.1. Qüestionari on line dirigit als joves participants

<p>1. Any de naixement: <i>Año de nacimiento</i></p>
<p>2. Gènere: Dona Home <i>Género: Mujer Hombre</i></p>
<p>3. Quin és el codi postal de la població de residència actual?: <i>¿Cuál es el código postal de la población de residencia actual?:</i></p>
<p>4. Quin és el nivell d'estudis més elevat que tens a l'actualitat?: <i>¿Cuál es el nivel de estudios más elevado que tienes en la actualidad?:</i></p> <p>Primaris/EGB Primarios/EGB</p> <p>ESO</p> <p>Batxillerat Bachillerato</p> <p>Cicle de formació professional de grau mig Ciclo de formación profesional de medio</p> <p>Cicle de formació professional de grau superior Ciclo de formación profesional de grado superior</p> <p>Estudis universitaris Estudios universitarios</p> <p>Altres Otros</p>
<p>5. Com et vas enterar del Programa TLN?: <i>¿Cómo te enteraste del Programa TLN?:</i></p> <p>Per un amic/ga o familiar Por un amigo/ga o familiar</p> <p>M'ho van dir a l'Oficina de Treball Me lo dijeron en la Oficina de Treball</p> <p>M'ho van dir a l'Ajuntament Me lo dijeron en el Ayuntamiento</p> <p>M'ho va dir l'Impulsor de Garantia Juvenil Me lo dijo el impulsor de Garantía Juvenil</p> <p>M'ho van dir a l'entitat en la que vaig incorporar-me al programa Me lo dijeron en la que me incorporé al Programa</p> <p>Ho vaig veure anunciat als mitjans Lo vi en los medios de comunicación</p>
<p>6. A quin país vares a anar?: <i>¿A que país fuiste?</i></p>
<p>7. Quan temps hi vares estar en el país amb el programa TLN?: <i>¿Cuánto tiempo estuviste en el país con el proyecto TLN?</i></p> <p>Nombre de mesos: Cuántos meses</p>
<p>8. Quan vares acabar la teva participació en el programa TLN?:</p>

¿Cuándo finalizaste tu participación en el programa TLN

Mes:

9. Què fas fer a l'acabar la teva estada a l'estranger?:**¿Qué hiciste al finalizar tu estancia en el extranjero?:**

Vaig retornar i vaig buscar feina Volví i busqué trabajo

Vaig retornar i vaig seguir un curs de formació Volví y seguí un curso de formación

Vaig retornar i vaig trobar una feina Volví y encontré trabajo

Em vaig quedar en el país treballant a la mateixa empresa Me quedé en el país trabajando la misma empresa

Em vaig quedar en el país treballant en una altra empresa Me quedé en el país trabajando una otra empresa

Em vaig quedar en el país i vaig seguir cursos de formació Me quedé en el país i seguí cursos de formación

Altres: Otros

10. Si després de l'estada a l'estranger vas seguir estudiant, creus que la teva participació en el programa TLN et va ajudar a prendre la decisió de continuar estudiant?:**Si después de la estancia en el extranjero seguiste estudiando, crees que tu participación en el programa TLN te ayudó a tomar la decisión de continuar estudiando?**

Sí, va influir molt Sí, influyó mucho

Sí, va influir poc Sí, influyó poco

No va influir gaire No influyó mucho

No va influir gens No influyó nada

No vaig seguir estudiant No seguí estudiando

11. Si després de l'estada a l'estranger vas treballar, va ser:**Si después de la estancia en el extranjero trabajaste, fue:**

Amb un contracte de treball Con un contrato de trabajo

Amb altres fórmules, beques, sense contracte, ajuda al negoci familiar... Con otros fórmulas, becas, sin contrato, ayuda al negocio familiar...

Com a voluntari Como voluntario

No vaig treballar No trabajé

12. El treball que vas fer o estàs fent després, està relacionat amb el que vas fer a la teva estada a l'estranger?:**¿El Trabajo que realizaste o estás realizando, está relacionado con el que hiciste durante tu estancia en el extranjero?**

Sí, molt Sí, mucho

Sí, poc Sí, poco

No

No he treballat No he trabajado

<p>13. Creus que va influir haver participat en el programa TLN per trobar la feina actual? ¿Crees que influyó el haber participado en el programa TLN para encontrar tu actual?:</p> <p>Si, molt Sí, mucho Sí, poc Sí, poco No va influir gaire No influyó mucho No va influir gens No influyó nada No he trobat o buscat feina No he encontrado o buscado Trabajo</p>
<p>14. Vas trigar molt a trobar una feina després d'acabar la teva estada a l'estranger? Tardaste mucho en encontrar un trabajo después de acabar tu estancia en el extranjero?</p> <p>Menys d'un mes Menos de un mes D'un mes a tres mesos De un mes a tres meses Més de tres mesos Más de tres meses Encara no he trobar feina Aún no he encontrado trabajo No, n'he buscat No he buscado Trabajo</p>
<p>15. Des de que vas acabar la teva estada a l'estranger quants mesos has treballat? ¿Desde que acabaste tu estancia en el extranjero cuántos meses has trabajado?</p> <p>Nombre de mesos totals: Número de meses totales</p>
<p>16. Quin tipus de contracte tens actualment? ¿Qué tipo de contrato tienes actualmente?</p> <p>Fix Fijo Temporal Altres Otros No treballa o no tinc cap contracte No Trabajo o no tengo ningún contrato</p>
<p>17. Quins ingressos mensuals nets tens actualment? Qué ingresos mensuales netos tienes actualment:</p> <p>Cap Ninguno Menys de 1.000 € Menos de 1.000 € De 1.000 a 1.500 € De 1.501 a 2.000 € De 2.001 a 2.500 € De 2.501 a 3.000 € Més de 3.000 € Más de 3.000 €</p>
<p>18. Des de que vas acabar la teva estada a l'estranger, quants llocs de treball has tingut? ¿Desde que acabaste tu estancia en el extranjero, cuántos Trabajos has tenido?</p>

Cap Ninguno

D'un a tres De uno a tres

De tres a cinc De tres a cinco

Més de cinc Más de cinco

19. Com valoraries la teva experiència de l'estada a l'estranger. Posa una nota de 1 a 10 a cada apartat (1 més baix a 10 més alt):

Sobre la teva estada a l'empresa:

Sobre l'entitat que va organitzar l'estada:

Sobre la teva vida al país:

Globalment valora la teva estada:

¿Cómo valorarías tu experiencia de estancia en el extranjero. Pon una nota de 1 a 10 a cada apartado (1 más bajo a 10 más alto)

Sobre tu estancia en la empresa:

Sobre la entidad que organizó tu estancia:

Sobre tu vida en el país:

Globalmente valora tu estancia en el extranjero

20. Creus que la teva estada a l'estranger et va servir per orientar la teva professional:

¿Crees que tu estancia en el extranjero te sirvió para orientar tu carrera profesional?

Sí, molt Sí mucho

Sí, poc Sí, poco

No va influir No influyó

21. El que vas aprendre o fer durant la teva estada a l'estranger t'ha estat útil en el treball que has tingut?:

Lo que aprendiste o hiciste durante tu estancia en el extranjero te ha sido útil en los trabajos que has tenido posteriormente?

Sí, molt Sí, mucho

Sí, poc Sí, poco

No, m'ha servit poc No, me ha servido poco

No m'ha servit gens No me ha servido nada

No he treballat No he trabajado

22. En quins aspectes positius valoraries la teva estada a l'estranger?:

¿Qué aspectos positivos valorarías de tu estancia en el extranjero?

23. En quins aspectes negatius valoraries la teva estada a l'estranger?:
Qué aspectos negativos valorarías sobre tu estancia en el extranjero?

24. Suggestiries alguns canvis per a millorar el programa TLN en el que vas participar?
Sugerirías algunos cambios para mejorar el programa TLN en que participaste?:

25. Gràcies, clica aquí per enviar el qüestionari
Gracias, clica aquí para enviar el cuestionario